

UZASADNIENIE

Przed Sądem Okręgowym w Poznaniu w sprawie o sygn. akt XVI K 30/16 toczyło się postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w stosunku do skazanego L. B..

Postępowanie to obejmowało skazania L. B. następującymi wyrokami:

I. wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań - Stare Miasto w Poznaniu z dnia 16 kwietnia 2013 r. w sprawie o sygn. akt VIII K 96/13 za przestępstwo z art. 226§1 k.k. w zw. z art. 64§1 k.k. popełnione w dniu 7 września 2012 r. na karę 6 miesięcy ograniczenia wolności oraz za przestępstwo z art. 222§1 k.k. w zw. z art. 64§1 k.k. popełnione w dniu 7 września 2012 r. na karę 8 miesięcy ograniczenia wolności, które to kary połączono w karę łączną 12 miesięcy ograniczenia wolności, przy czym po zamianie tej kary na zastępczą karę pozbawienia wolności skazany karę tę w wymiarze 159 dni odbywa w okresie od 9 kwietnia 2016 r. do 15 września 2016 r.;

II. wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 4 listopada 2014 r. w sprawie o sygn. akt III K 447/14 za przestępstwo z art. 279§1 k.k. w zw. z art. 64§1 k.k. popełnione w dniu 22 marca 2014 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności, którą to karę odbył w okresie od 11 kwietnia 2015 r. do 9 kwietnia 2016 r.;

III. wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 31 lipca 2015 r. w sprawie o sygn. akt XVI K 89/15 (w wyroku łącznym Sąd Okręgowy omyłkowo w sygnaturze akt tej sprawy wpisał oznaczenie numeru wydziału „XIV”) za przestępstwo z art. 18§2 k.k. w zw. z art. 278§5 k.k. i art. 64§1 k.k. popełnione w dniu 21.01.2015 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, którą będzie odbywał w okresie od 15 września 2016 r. do 13 maja 2017 r.;

IV. wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 31 sierpnia 2015 r. w sprawie o sygn. akt XVI K 113/15 za przestępstwo z art. 18§3 k.k. w zw. z art. 299§1 k.k. popełnione w okresie od 6 listopada 2012 r. do 14 lipca 2014 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby.

Sąd Okręgowy w Poznaniu wyrokiem łącznym z dnia 30 marca 2016 r. na podstawie art. 85 k.k. i art. 87§1 k.k. oraz art. 89§1b k.k. połączył orzeczone w/w wszystkich wyrokami kary „pozbawienia wolności” i wymierzył skazanemu karę łączną 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i na podstawie art. 577 k.p.k. zaliczył na poczet tej kary okres faktycznego pozbawienia wolności w sprawie III K 447/14 w formie zatrzymania 17 kwietnia 2014 r. oraz odbytej w sprawie III K 447/14 a nadto orzekł o kosztach procesu.

Wyrok łączny zaskarżyli apelacjami prokurator i obrońca skazanego.

Prokurator zaskarżył ten wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze na korzyść skazanego zarzucając mu:

I. obrazę przepisów prawa procesowego – art. 413§1 pkt 6 k.p.k. – która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, a wyrażającą się w niewskazaniu w treści wyroku zastosowanego przepisu ustawy karnej – art. 86§1 k.k. – wyznaczającego granice kary łącznej;

II. obrazę przepisów prawa materialnego – art. 86§1 k.k. – wyrażającą się w orzeczeniu kary łącznej, której wymiar przekracza sumę kar orzeczonych za poszczególne przestępstwa

i w oparciu o te zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie wobec L. B. kary łącznej 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz wskazanie w podstawie wymierzenia kary łącznej art. 86§1 k.k.

Obrońca skazanego zaskarżył ten wyrok w całości, zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, tj.:

- art. 86§1 k.k., polegające na wymierzeniu kary łącznej powyżej maksymalnej granicy a mianowicie wymierzenie kary łącznej 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, podczas gdy maksymalny jej wymiar wynosi 3 lata 1 miesiąc i 9 dni, a stosując, zgodnie z uzasadnieniem Sąd u asperację, kara łączna wynosić powinna 2 lata i 6 miesięcy

oraz zarzucając mu błąd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na treść wydanego w sprawie orzeczenia, polegający na:

- przyjęciu, iż w związku z postanowieniem Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu z dnia 16 czerwca 2015 r. w sprawie o sygn. akt VIII K 96/13 skazany ma do odbycia 180 dni zastępczej kary pozbawienia wolności, podczas gdy z informacji o pobytach i orzeczeniach, uzyskanej w ZK we W. jednoznacznie wynika, iż wymiar kary wynosi 159 dni a nie 180 dni

i w oparciu o te zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie kary łącznej 1 roku pozbawienia wolności wraz z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Obie apelacje okazały się częściowo zasadne, przy czym, z uwagi na zmianę w trakcie orzekania przez Sąd odwoławczy sytuacji faktycznej w związku z wykonywanymi przez skazanego karami, stała się konieczność dalszej ingerencji z urzędu w treść zaskarżonego wyroku łącznego, by wyrok ten w pełni odpowiadał wymogom prawa materialnego.

Na wstępie zauważyć należy, iż dwa z przedmiotowych wyroków, będących przedmiotem procedowania, zapadły przed 1 lipca 2015 r., natomiast dwa pozostałe (oba Sądu Okręgowego w Poznaniu) zostały wydane po tej dacie. Sytuacja ta oznacza konieczność stosowania w przypadku skazanego L. B. przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2015.396), które weszły w życie z dniem 1 lipca 2015 r. (art. 19 ust. 1 i art. 29 tej ustawy). W tym przypadku jednak wszystkie przestępstwa, za które L. B. został skazany, zostały popełnione przed dniem 1 lipca 2015 r. a to oznacza również konieczność rozważenia w świetle zasad określonych w art. 4§1 k.k., czy ustawa obowiązująca przed tą datą (tj. w chwili popełnienia przez skazanego tych przestępstw) w zakresie zasad orzekania kar łącznych jest ustawą względniejszą dla skazanego. Tego rozważenia zabrakło Sądowi I instancji, natomiast jest ono konieczne z uwagi na postawiony w apelacji obrońcy skazanego wniosek związany z koniecznością zastosowania przepisu art. 4§1 k.k., mimo że na rozprawie apelacyjnej wniosek ten został zmodyfikowany.

Zgodnie z obowiązującymi wówczas (przed 1 lipca 2015 r.) zasadami orzekania kary łącznej w rozdziale IX Kodeksu karnego karę łączną orzekano w sytuacji, gdy sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, przy czym sąd orzekał karę łączną, biorąc za podstawę kary z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa.

Kierując się tymi przesłankami wskazać należy, iż pierwszy z wyroków (opisany wyżej w punkcie I) zapadł 16.04.2013 r. Przed tą datą skazany nie popełnił jednak żadnego przestępstwa, za które został skazany kolejnymi wyrokami, co oznacza, iż nie byłoby możliwe połączenie obu kar ograniczenia wolności orzeczonych tym pierwszym wyrokiem w węzeł kary łącznej z pozostałymi karami.

Drugi z wyroków (opisany wyżej w punkcie II) zapadł 4.11.2014 r. Przed tą datą skazany popełnił tylko jedno przestępstwo (w okresie od 6.11.2012 r. do 14.07.2014 r.), za które został skazany wyrokiem opisany wyżej w punkcie IV. W okresie po 4.11.2014 r. skazany popełnił przestępstwo, za które został skazany wyrokiem opisany wyżej w punkcie III.

Powyższe więc oznacza, iż połączeniu w węzeł kary łącznej nie podlegałyby kary 6 oraz 8 miesięcy ograniczenia wolności orzeczone wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu w sprawie VIII K 96/13 ani kara 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczone wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu w sprawie XVI K 89/15. Kary te więc podlegałyby odrębnemu wykonaniu, natomiast węzłem kary łącznej należałoby objąć jedynie karę 1 roku pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań Grunwald i Jeżyce w Poznaniu i karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat, orzeczoną wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu w sprawie XVI K 113/15. Wówczas obowiązujący przepis art. 89§1 k.k. pozwalał przy

takim łączeniu kar (orzeczonych z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia ich wykonania) na orzeczenie kary łącznej z warunkowym zawieszeniem wykonania, ale w sytuacji, gdyby zachodziły przesłanki określone w obowiązującym wówczas art. 69 k.k. Jednym z takich podstawowych warunków było orzeczenie kary pozbawienia wolności nie przekraczającej wymiaru 2 lat. W niniejszej sprawie więc w przypadku łączenia tych kar musiałoby nastąpić określenie wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji. Mając jednak na uwadze wymiary łączonych kar pozbawienia wolności (2 lata i 1 rok), pozwalające zgodnie z ówczesnym brzmieniem art. 86§1 k.k. na orzeczenie kary łącznej pozbawienia wolności w granicach od 2 lat do 3 lat a nadto mając na uwadze różnorodność tych przestępstw i znaczny czasokres ich popełnienia (jedno popełnione w dniu 22.03.2014 r., zaś drugie popełnione w rozpiętym czasowo okresie od 6.11.2012 r. do 14.07.2014 r.), to bez wątplenia nie mogłoby być mowy o wymierzeniu skazanemu kary łącznej pozbawienia wolności w wymiarze 2 lat, pozwalającym dopiero na rozważenie możliwości zastosowania instytucji warunkowego zawieszenia jej wykonania. Skoro zaś kara ta zostałaby orzeczona w wymiarze przekraczającym 2 lata a dodatkowo skazany miałby do odbycia pozostałe kary orzeczone wyrokami opisanymi wyżej w punktach I i III, to bez wątplenia ta sytuacja dla skazanego nie jest względniejsza niż w przypadku orzeczenia kary łącznej na podstawie „nowych” zasad, wprowadzonych w życie wskazaną wyżej ustawą z dnia 20 lutego 2015 r.

Sąd I instancji orzekając wobec skazanego B. w wyroku łącznym karę łączną słusznie więc kierował się tymi „nowymi” zasadami, tym samym postępując zgodnie z przepisem art. 4§1 k.k. W dalszej części niniejszego uzasadnienia mowa więc będzie już o przepisach rozdziału IX Kodeksu karnego, jakie obowiązują w zakresie orzekania kar łącznych od dnia 1.07.2015 r.

Zgodnie z treścią art. 85§1 k.k. karę łączną orzeka się w sytuacji, gdy sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, przy czym podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu w całości lub w części kary (czytaj: kary jednostkowe) lub kary łączne za w/w przestępstwa, w tym także kary orzeczone z warunkowym zawieszeniem ich wykonania (art. 85§2 k.k. i art. 89 k.k.).

W przypadku skazanego L. B. w czasie orzekania przez Sąd I instancji zachodziły więc wszelkie przesłanki do orzeczenia kary łącznej obejmującej kary wymierzone wszystkimi opisanymi wyżej wyrokami, tym bardziej, że nie zachodził przypadek, o którym mowa w art. 85§3 k.k. Od razu wspomnieć należy, iż chodzi tu o kary wymierzone i granice kary łącznej określone art. 86§1 k.k. ustala się w oparciu o wymiar kar wymierzonych, czyli kar wymierzonych w wyrokach za poszczególne przestępstwa. Przy orzekaniu kary łącznej nie uwzględnia się więc m.in. kar zastępczych, jaką w niniejszym przypadku jest kara zastępcza pozbawienia wolności w zamian za niewykonaną karę łączną ograniczenia wolności orzeczoną wobec skazanego w sprawie VIII K 96/13 Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu (tak samo J. Majewski w: „Kodeks karny. Komentarz do zmian 2015”, LEX, 2015, teza 9 do art. 85; por. także wyrok SN z dnia 3 kwietnia 2006 r., V KK 487/05, OSNKW 2006/6/59; wyrok SN z dnia 14 stycznia 2010 r., V KK 250/09, LEX nr 570160, gdyż poglądy zawarte w tych judykatach w zakresie kar „wymierzonych”, podlegających łączeniu w węzeł kary łącznej są aktualne na gruncie obecnie obowiązujących zasad orzekania kary łącznej). Nie ma więc racji obrońca skazanego, iż granice kary łącznej powinny m.in. uwzględniać wymiar orzeczonej i wykonywanej wobec skazanego zastępczej kary pozbawienia wolności (159 dni) w zamian za karę łączną 12 miesięcy ograniczenia wolności. Granice te bowiem wyznacza m.in. wymierzona kara łączna 12 miesięcy ograniczenia wolności, z tym że według „przelicznika” określonego w art. 87§1 k.k. (1 miesiąc ograniczenia wolności równa się 15 dniom pozbawienia wolności). Sąd I instancji zauważa konieczność orzeczenia kary łącznej w oparciu o kary „wymierzone” i stosując wskazany przelicznik określa granice kary łącznej (str. 3-4 uzasadnienia), jednakże w zaskarżonym wyroku w sposób oczywisty błędnie przyjmuje, iż łączy orzeczone wyrokami opisanymi w punktach od I do IV kary „pozbawienia wolności”. To bez wątplenia „przejęzyczenie” się, jakie znalazło się w treści orzeczenia, nie może mieć znaczenia na treść zaskarżonego wyroku, bowiem Sąd I instancji wyraźnie wskazał, iż kara orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu w sprawie VIII K 96/13 podlega „łączeniu” a tą karą nie jest przecież kara łączna 12 miesięcy pozbawienia wolności, tylko kara łączna 12 miesięcy ograniczenia wolności. Powyższe zaś wskazuje, iż bez znaczenia dla rozstrzygnięcia pozostaje fakt, czy Sąd Rejonowy w w/w sprawie zarządził wykonanie zastępczej kary

180 czy 159 dni pozbawienia wolności. Istotne jest bowiem to, iż ta kara ograniczenia wolności nie została w czasie wyrokowania wykonana, natomiast oczekiwała ona na wykonanie, tyle że w formie zastępczej.

Należy zauważyć, iż wszystkie te kary (łącznie ograniczenia wolności) oraz odpowiednio kary 1 roku pozbawienia wolności i 8 miesięcy pozbawienia wolności albo były wykonywane (dot. kary 1 roku pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie III K 447/14 Sądu Rejonowego Poznań Grunwald i Jeżyce w Poznaniu - od 11.04.2015 r. do 9.04.2016 r.), albo oczekiwały na wykonanie (kara łączna 12 miesięcy ograniczenia wolności w zastępczej formie pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu o sygn. akt VIII K 96/13 miała być wykonywana od 9.04.2016 r. do 15.09.2016 r., zaś kara 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie Sądu Okręgowego w Poznaniu o sygn. akt XVI K 89/15 miała być wykonywana od 15.09.2016 r. do 13.05.2017 r.). Nie ulega przy tym wątpliwości, iż kara „podlegająca wykonaniu” w rozumieniu art. 85§2 k.k. to taka, która ma zostać wykonana w całości lub w części a więc jest to kara, która nie została jeszcze wykonana.

Na dzień wyrokowania przez Sąd I instancji (tj. 30 marca 2016 r.) nie została jeszcze do końca wykonana kara orzeczona przez Sąd Rejonowy Poznań Grunwald i Jeżyce w Poznaniu w sprawie III K 447/14, gdyż była wykonywana od 11.04.2015 r. do 9.04.2016 r. (a więc w tym czasie pozostała do wykonania część tej kary), zaś pozostałe kary oczekiwały w kolejności na wykonanie. Wszystkie więc te kary podlegały wykonaniu w rozumieniu wskazanego przepisu. Natomiast wymiar kary łącznej określać należy w granicach wyznaczonych w art. 86§1 k.k., tj. w granicach od najwyższej z kar „wymierzonych” za poszczególne przestępstwa do ich sumy. Przy ustalaniu granic kary łącznej bierze się więc pod uwagę kary „wymierzone” a nie kary pozostające jeszcze do wykonania. Apelujący obrońca skazanego błędnie więc wylicza granice kary łącznej, uwzględniając częściowe wykonanie przez skazanego kary ograniczenia wolności. Zasadnie natomiast te granice wyliczał Sąd I instancji, przy czym mając na uwadze wskazany wyżej przelicznik dotyczący kary ograniczenia wolności, jak i przelicznik określony w art. 89§1b k.k. (łącznie kary pozbawienia wolności orzeczone z warunkowym zawieszeniem i bez warunkowego zawieszenia jej wykonania i jednocześnie orzekając karę łączną pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania przyjmuje się, że miesiąc kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania równa się 15 dniom kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania) można było wymierzyć skazanemu karę łączną pozbawienia wolności w granicach od 1 roku do 3 lat i 2 miesięcy (suma kar z uwzględnieniem w/w przeliczników: 6 miesięcy + 1 rok + 8 miesięcy + 1 rok).

Sąd I instancji zaskarżonym wyrokiem orzekł karę łączną pozbawienia wolności w wymiarze 3 lat i 6 miesięcy a więc w wymiarze przekraczającym górną granicę możliwej do orzeczenia kary łącznej, czym dopuścił się zasadnie podnoszonej w obu apelacjach obrazy przepisu art. 86§1 k.k. Nie ulega jednak wątpliwości, iż sugerowana przez Sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (jak i postulowana we wniosku apelacyjnym prokuratora) kara łączna 2 lat i 6 miesięcy przy zastosowaniu zasady asperacji byłaby w pełni adekwatna w rozumieniu art. 85a k.k., mając na uwadze różnorodność przestępstw, za które orzeczono kary jednostkowe, ilość tych przestępstw, jak również czas popełnienia tych czynów na przestrzeni kilku lat (pierwszy czyn popełniony 7.09.2012 r. a ostatni 21.01.2015 r.). Bez wątpliwości więc w realiach tej sprawy nieuzasadnione byłoby orzeczenie wobec skazanego kary łącznej pozbawienia wolności z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji.

Należy jednak zauważyć, iż w czasie orzekania przez Sąd Apelacyjny nastąpiła istotna zmiana okoliczności faktycznych, które mają wprost wpływ na prawidłowe stosowanie norm prawa materialnego a dokładniej mówiąc na stosowanie art. 85§2 k.k. Już administracja Zakładu Karnego we W. przy piśmie inicjującym niniejsze postępowanie o wydanie wyroku łącznego wskazywała, iż L. B. karę 1 roku pozbawienia wolności orzeczoną przez Sąd Rejonowy Poznań Grunwald i Jeżyce w Poznaniu w sprawie III K 447/14 odbywa w okresie od 11.04.2015 r. do 9.04.2016 r. (k. 2-3), co znajdowało odzwierciedlenie w opinii o skazanym w/w Zakładu Karnego z dnia 29.02.2016 r. i dołączonej do niej informacji o pobytach i orzeczeniach skazanego (k. 31-36). W toku postępowania odwoławczego uzyskano natomiast opinię Zakładu Karnego we W. z dnia 31.05.2016 r. wraz z informacją o pobytach i orzeczeniach, z której wynika, iż skazany w dniu 9.04.2016 r. zakończył odbywanie w/w kary 1 roku pozbawienia wolności, obecnie odbywa od 9.04.2016 r. i będzie odbywał do 15.09.2016 r. karę łączną ograniczenia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu z dnia 16.04.2013 r. w sprawie VIII K 96/13, tyle że w formie zastępczej

pozbawienia wolności a w następnej kolejności od 15.09.2016 r. do 13.05.2017 r. będzie odbywał karę 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną w sprawie XVI K 89/15 Sądu Okręgowego w Poznaniu.

Powyższe zaś oznacza, iż nie jest na obecnym etapie wyrokowania możliwe objęcie węzłem kary łącznej wykonanej już w całości kary 1 roku pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem opisanym wyżej w punkcie II, natomiast niezbędne jest orzeczenie kary łącznej obejmującej pozostałe kary, tj. karę łączną 12 miesięcy ograniczenia wolności, karę 8 miesięcy pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia i karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania opisanymi wyżej wyrokami w punktach I, III i IV.

Z uwagi więc na brak warunków do objęcia węzłem kary łącznej kary wymierzonej wobec skazanego w/w wyrokiem opisanym w punkcie II, Sąd Apelacyjny, kierując się z urzędu przepisem art. 440 k.p.k. oraz art. 438 pkt 1 k.p.k., art. 437§2 k.p.k. i art. 572 k.p.k. uchylił zaskarżony wyrok w tej części i w tym zakresie umorzył postępowanie. Takie zaś orzeczenie zobligowało Sąd odwoławczy do orzeczenia wobec skazanego L. B. nowej kary łącznej, będącej wynikiem połączenia wskazanych wyżej trzech pozostałych kar, przy czym, z uwagi na kierunek wniesionych apelacji na korzyść skazanego, nowe orzeczenie nie mogło zostać dokonane na niekorzyść skazanego.

Mając więc na uwadze podlegające połączeniu w/w kary, kierując się przepisem art. 86§1 k.k. i mając na uwadze przytoczone „przeliczniki” związane z łączeniem kary ograniczenia wolności i kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, Sąd odwoławczy mógł wymierzyć skazanemu karę łączną pozbawienia wolności w granicach od 1 roku do 2 lat i 2 miesięcy (6 miesięcy + 8 miesięcy + 1 rok). Mając dokładnie na względzie te same okoliczności przy ustalaniu wymiaru kary łącznej, jakie poprawnie przyjął Sąd I instancji, jak również kierując się zasadą, by nie pogorszyć sytuacji skazanego (art. 440 k.p.k. i art. 434§1 k.p.k.), uwzględniając przy tym fakt odbycia przez skazanego w całości kary 1 roku pozbawienia wolności, która to kara była częścią składową orzeczonej zaskarżonym wyrokiem kary łącznej, Sąd Apelacyjny uznał, iż w pełni wystarczającą, zgodnie z celami określonymi w art. 85a k.k., karą łączną będzie, przy zastosowaniu zasady asperacji, kara łączna 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Zastosowanie w tej sprawie zasady asperacji było konieczne z uwagi na różnorodność przestępstw, za które wymierzono skazanemu kary podlegające połączeniu (z art. 226§1 k.k. i z art. 222§2 k.k. oraz z art. 18§2 k.k. w zw. z art. 278§5 k.k. a także z art. 18§3 k.k. w zw. z art. 299§1 k.k.) i znaczny czas dzielący te przestępstwa, gdyż pierwsze z nich zostało przez skazanego popełnione 7.09.2012 r., zaś ostatnie po ponad dwóch latach (21.01.2015 r.). Jednocześnie ta dość łagodna, ale sprawiedliwa kara łączna w pełni uwzględnia pozytywne zachowanie się skazanego w trakcie odbywania kary, jakie wynika z przytoczonej wyżej opinii Zakładu Karnego we W., jak i chęć walki skazanego ze stwierdzonym u niego nałogiem (k. 110, 168). Z przytoczonych względów nie było więc możliwe postulowane w apelacji obrońcy skazanego orzeczenie wobec skazanego kary z zastosowaniem pełnej zasady absorpcji. Nie jest również możliwe orzeczenie jej z warunkowym zawieszeniem wykonania a to z uwagi na wymiar kary pozbawienia wolności przekraczający jeden rok (art. 89§1 k.k.). Na marginesie tylko wspomnieć należy, iż nawet gdyby orzeczono karę łączną w wymiarze 1 roku pozbawienia wolności, to i tak nie byłoby możliwe w świetle art. 89§1 k.k. warunkowe zawieszenie jej wykonania, gdyż skazany w czasie popełnienia każdego z tych przestępstw był skazany i to wielokrotnie na kary pozbawienia wolności (k. 18-21).

Sąd Apelacyjny więc, kierując się powyższymi przesłankami, na podstawie art. 440 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 1 k.p.k. i art. 437§2 k.p.k. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 1, wymierzając skazanemu karę łączną pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (bez warunkowego zawieszenia jej wykonania), przy czym uwzględniając zasadny zarzut zawarty w apelacji prokuratora a dotyczący niepełnej podstawy prawnej orzeczonej kary łącznej (na podstawie art. 438 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 437§2 k.p.k. i kierując się przepisem art. 413§1 pkt 6 k.p.k.) uzupełnił tę podstawę o przepis art. 86§1 k.k. Mając zaś na uwadze treść art. 577 k.p.k. na poczet tej kary zaliczył okres odbywanej przez skazanego kary orzeczonej w sprawie VIII K 96/13 Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu od dnia 9 kwietnia 2016 r. Natomiast poprawienie oznaczenia sygnatury akt XVI K 89/15 Sądu Okręgowego w Poznaniu nastąpiło na podstawie art. 105§1 i 2 k.p.k., gdyż jej przeinaczenie w treści zaskarżonego wyroku było wynikiem oczywistej omyłki pisarskiej.

Sąd Apelacyjny natomiast nie znajdując żadnych innych podstaw do zmiany lub uchylenia zaskarżonego wyroku, w tym podstaw uwzględnianych z urzędu, w pozostałej części na podstawie art. 437§1 k.p.k. wyrok ten utrzymał w mocy.

Mając na uwadze konieczność odbycia przez skazanego kary łącznej pozbawienia wolności oraz niemożność uzyskiwania przez niego w tym czasie dochodów, jak również mając na uwadze brak stałych źródeł dochodów na wolności, o kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze orzeczono na podstawie art. 624§1 k.p.k.

Ze względu na występowanie przed Sądem odwoławczym w sprawie o wydanie wyroku łącznego obrońcy skazanego działającego z urzędu i złożenie przez niego wniosku o przyznanie na jego rzecz kosztów nieopłaconej w żadnej części obrony, o kosztach tych orzeczono na podstawie art. 29 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (tekst jednolity z 2009 r. Dz. U. Nr 146, poz. 1188 z późn. zm.) w zw. z § 4 ust. 1 i 3 w zw. z § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2015 roku, poz. 1801). Z tego też tytułu Sąd Apelacyjny zasądził na rzecz adw. S. C. kwotę 147,60 zł (brutto). Wysokość tej kwoty to 1/2 opłaty maksymalnej (§4 ust. 1 rozporządzenia) określonej w §17 ust. 5 rozporządzenia (tj. połowa kwoty 240 zł) powiększona o 23% podatek VAT (§4 ust. 3 rozporządzenia).

Marek Kordowiecki Urszula Duczmal Przemysław Strach